

Als moeder in een meeroudergezin vind ik de Wet Deelgezag een slecht idee. Het dient niet de belangen van kinderen en ouders in meeroudergezinnen, het is geen goede volwaardige meerouderschapswetgeving, die wel nodig is.

Het grootste probleem van de deelgezagwet is dat de wet nog altijd een hiërarchie tussen ouders impliceert. De wet komt niet los van een conservatieve kijk op ouderschap, waarbij er nooit meer dan twee 'echte' ouders kunnen zijn. Deze notie van 'echt ouderschap' is vaak gekoppeld aan biologie: een kind heeft een biologische moeder en een biologische vader. Een eventuele derde of vierde ouder kan leuk, lief en aardig zijn, maar ook een 'echte' ouder? Zo'n benadering doet geen recht aan de realiteit van meeroudergezinnen voor wie deze wet gemaakt is. Neem mijn eigen gezin: mijn vrouw is de biologische moeder van onze zoon, ik die van onze dochter. Onze vriend is de biologische vader alle twee. Onze kinderen wonen een deel van de week bij ons en ander deel bij hun vader. Wie in dit verhaal zijn de 'echte' ouders? Kunt u kiezen? Wij in ieder geval niet. We zijn alle drie voor de volle honderd procent ouder, ook op de momenten dat de kinderen niet bij ons thuis zijn. Er bestaat geen deeltijdvariant van ouderschap, ook niet in meeroudergezinnen.

Juridisch gezien vormt het deelgezag zelfs een verslechtering voor meeroudergezinnen. Momenteel is er géén wetgeving voor meerouderschap: je zou dus denken dat het niet veel slechter kan. Helaas kan dat wel. De meeste meeroudergezinnen leggen nu voorafgaand aan de conceptie van hun kinderen bij een notaris of gespecialiseerde familierechtadvocaat vast hoe zij de taken en verantwoordelijkheden gaan verdelen in de opvoeding. De deelgezagwet vraagt ouders niet zo'n cruciaal dichtgetimmerd co-ouderschapsplan te maken: ook zonder kun je deelgezag aanvragen. Bovendien, wanneer gezinnen instemmen met een deelgezagsconstructie, gaan zij akkoord met een tweederangspositie voor de derde en vierde ouder. Volgens de deelgezagswet kan de deelouder immers alleen meebeslissen over kleine opvoedkwesties. Over écht belangrijke zaken zoals schoolkeuze, verhuizingen, medische beslissingen, erfenis en voogdijschap hebben deelouders niets te zeggen. Omdat dit beperkte gezag juist de kern van de deelgezagwet is, kunnen deelgezagouders ook geen besluiten van ouders met volledig gezag aanvechten bij de rechter. Deelgezagouders zichzelf dus buitenspel en het is maar de vraag of meeroudergezinnen zich dit voldoende realiseren.

Het is opmerkelijk dat het kabinet koos voor een ontoereikend, ondoordacht en weinig vernieuwend wetsvoorstel, terwijl het al sinds 2016 beschikt over een gedegen advies gebaseerd op uitgebreid onderzoek van de Staatcommissie Herijking Ouderschap. Het advies van de Staatscommissie was ondubbelzinnig: een volwaardige meerouderschapsregeling is nodig en haalbaar. Dit rapport gaf zorgvuldig antwoord op een veelgehoorde vraag van critici van meeroudergezinnen: leiden meer ouders niet tot meer conflicten binnen het gezin, dat alles ten koste van de kinderen? Een volwaardige meerouderschapswet vereist volgens de Staatscommissie daarom dat ouders, voorafgaand aan de conceptie van de kinderen, een ouderschapsplan maken, dat weer getoetst wordt door een rechter. Deze procedure zorgt voor duidelijkheid en gelijkwaardigheid tussen ouders binnen het gezin. Kinderen gedijen bij duidelijkheid en een goede, gelijkwaardige relatie tussen de ouders. Een volwaardige meerouderschapswet helpt ouders een stabiele gezinssituatie voor hun kinderen te creëren. Het is in het belang van onze kinderen dat het kabinet hier werk van maakt.